

Handläggare:

Eva Bohlin

Pia Pahlstad

Yttrande över revisorernas rapport ”Stödet och samverkan kring barn och unga med psykisk ohälsa i Huddinge – med utblick mot övriga länet”, nr 18/2008

Ärendet

Landstingsrevisorerna har översänt rapporten till Hälso- och sjukvårdsnämnden för yttrande.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att yttra sig över rapporten enligt förvaltningens förslag

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen har tagit del av Landstingsrevisorernas rapport och instämmer till stor del i de slutsatser som framkommit. Förvaltningen har valt att lämna följande kommentarer till Revisionskontorets rekommendationer.

Samverkan mellan kommunen och barn- och ungdomspsykiatri

Förvaltningen delar Revisionskontorets bild att samverkan mellan kommunen och barn- och ungdomspsykiatri (BUP) i Huddinge i huvudsak fungerar effektivt och ändamålsenligt. En viktig iakttagelse är att de stora variationerna i kommunernas resurser för skolhälsovård får konsekvenser för hur samarbetet mellan skola och BUP kan utformas och hur belastningen på den enskilda BUP-mottagningen blir. Ur ett befolkningsperspektiv får det konsekvenser för om barn och ungdomar kan ges stöd i ett tidigt, förebyggande skede eller om problemen utvecklas så att insatser från BUP krävs.

Frågan om fördelning av kostnadsansvar mellan BUP och socialtjänst för barn som placeras i Hem för vård eller boende (HVB-hem) har varit en tvistefråga i många kommuner. I bakgrunden finns en gammal överenskommelse mellan kommunerna i länet och dåvarande landstingets Omsorgsnämnd. Överenskommelsen kom till på grund av ändrad lagstiftning och innebar att verksamhets- och kostnadsansvar för de HVB-hem som då drevs av Omsorgsnämnden successivt skulle föras över till kommunerna. Uppgårelsen resulterade i att kommunerna fick fullt kostnadsansvar för HVB-verksamheten i länet från år 1990. Frågan om kostnadsansvaret kom åter upp i samband med den skatteväxling som förhandlades fram år 1994 när huvudmannaskapet för omsorgsverksamhet och särskola/särvux överfördes från landstinget till kommunerna. Parterna (Kommunförbundet Stockholms län, KSL, och landstinget) konstaterade dock att den ekonomiska uppgörelse som gjordes 1994 fortfarande gällde och att frågan skulle avföras från vidare diskussioner. Så har dock inte skett i praktiken utan frågan har, trots överenskommelsen på övergripande nivå, levt vidare och utvecklats till en emellanåt svårhanterlig fråga mellan kommunerna i länet och BUP.

Revisionskontoret belyser vidare frågan om ansvarsfördelningen mellan den specialiserade nivån inom BUP och basnivån inom primärvården när det gäller barn och ungdomar med psykisk ohälsa. Förvaltningen följer det arbete som drivs av Sveriges kommuner och landsting (SKL) och som förhoppningsvis leder till en tydligare ansvarsfördelning mellan bas- och specialistnivån. Parallellt har förvaltningen, med stöd av statliga stimulansmedel, gett Centrum för allmänmedicin i uppdrag att genomföra en kompetenssatsning kring barn och ungdomars psykiska ohälsa riktad bl a till husläkarverksamheter. Vidare har arbete inletts med att ta fram en handlingsplan för att öka tillgängligheten till primärvårdens basnivå för denna målgrupp.

BUS-policyn

Den nuvarande BUS-policyn upphörde att gälla 2008-12-31. Presidierna för Hälso- och sjukvårdsnämnden och Vård- och omsorgsberedningen inom KSL beslutade i oktober 2008 att en ny BUS-policy ska utarbetas under år 2009. Presidierna rekommenderade samtidigt att den gamla policyn ska gälla till dess att en ny är framtagen. I samband med översynen av BUS-policyn kommer de synpunkter som framkommit i revisionsrapporten att beaktas.

Vårdval Stockholm

Revisionskontoret rekommenderar HSN att följa upp om Vårdval Stockholm genom begränsat områdesansvar och incitament för samverkan försvårar ändamålsenliga vårdkedjor för mödravårdscentraler (MVC) och barnvårdscentraler (BVC).

I samband med införandet av Vårdval Stockholm avskaffades det geografiska områdesansvaret för BVC. Istället infördes ett närområdesansvar. Vårdgivare som är auktoriserade och lokaliserade inom ett närområde (kommun eller stadsdel) ska tillsammans upprätta en närområdesplan för att reglera ansvarsfördelningen för olistade barn och besök i förskolor. Närområdesansvaret innebär att vårdgivaren ansvarar för att alla olistade och asylsökande/gömnda barn i området får erbjudande om barnhälsovård. Detta innebär att områdesansvarets viktigaste funktion finns kvar även efter Vårdval Stockholms införande.

För MVC försvann områdesansvaret i praktiken även före Vårdval Stockholms införande.

Betydelsen av samverkan har inte tonats ner i de nuvarande uppdragsbeskrivningarna, varken för MVC eller BVC. Givetvis försvåras samverkan med t ex kommunen om mottagningen har många kvinnor eller barn från andra delar av länet, men kontakt tas då i varje enskilt fall. Förvaltningen har i uppdrag från HSN att följa hur införandet av vårdval påverkat samverkan. Ett antal frågor har därför skickats ut till samtliga stadsdelar och kommuner i länet för att få en uppfattning om hur de upplever att samverkan med MVC och BVC fungerar. Svaren kommer att redovisas för HSN under våren. Parallellt med detta arbete gör förvaltningen uppföljningsbesök hos samtliga vårdgivare bl a med syfte att fånga upp hur samverkan fungerar.

Enligt regelböckernas uppföljningsplan för år 2009 ska samtliga MVC och BVC bifoga de skriftliga rutiner som finns för samverkan med andra vårdgivare och huvudmän. Detta är ytterligare ett sätt att fokusera på vikten av samverkan.

STUDS-teamet

Revisionskontoret rekommenderar att HSN måste se till att väntetiderna för att få en ADHD-utredning uppfyller vårdgarantins krav. Förvaltningen instämmer i att det är oacceptabelt långa väntetider till STUDS-teamet i Huddinge.

Det är Huddinge kommun som ansvarar för psykologresurserna och landstingets barn- och ungdomsmedicinska mottagning som ansvarar för läkarinsatsen i Huddinges STUDS-team. Det är därmed ett gemensamt ansvar för kommunen och HSN att resurserna inte räckt till att utreda i samma omfattning som inflödet varit. Det är en betydande ökningstakt av antalet barn som skickas från skolhälsovården för utredning på specialistnivå. En ökningstakt som varit svår att förutse och som förvaltningen har för avsikt att närmare analysera. För att komma tillrätta med köerna i Huddinge har förvaltningen köpt ett antal vårdgarantiutredningar och då betalat för både psykolog- och läkardelen i utredningen.

Under år 2009 kommer landstingets utredningsorganisation att förändras och beställningen av antalet ADHD-utredningar kommer att öka och bättre anpassas till remissinflödet. På detta sätt bör köerna till utredningsteamerna upphöra.

Catarina Andersson Forsman

Olle Olofsson